

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ,
ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПРАВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ**

**STRATEGIC PRIORITIES OF DEVELOPMENT OF
ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING AND
LAW IN UKRAINE AND THE WORLD**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 6
Part 6**

**3 жовтня 2019 р.
October 3, 2019**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА
ПРАВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ**

**STRATEGIC PRIORITIES OF DEVELOPMENT OF
ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING AND
LAW IN UKRAINE AND THE WORLD**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 6
Part 6**

**3 жовтня 2019 р.
October 3, 2019**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Стратегічні пріоритети розвитку економіки, фінансів, обліку та права в Україні та світі:
збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 3 жовтня 2019 р.): у 6 ч. – Полтава: ЦФЕНД, 2019. – Ч. 6. – 59 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні пріоритети розвитку економіки, фінансів, обліку та права в Україні та світі» з:

Академія Державної пенітенціарної служби

Брестский государственный технический университет

Брестский государственный университет имени А. С. Пушкина

Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Мукачівський аграрний коледж»

Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Відокремлений структурний підрозділ «Рівненський коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України»

Вінницький національний аграрний університет

Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана»

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника»

ДВНЗ «Університет банківської справи»

Державний університет «Житомирська політехніка»

Дніпровський національний університет ім. Олеса Гончара

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

ДННУ «Академія фінансового управління»

Донбаська державна машинобудівна академія

Донецька державна сільськогосподарська дослідна станція Національної академії аграрних наук України

Донецька обласна державна адміністрація

Донецький національний університет ім. Василя Стуса

Донецький юридичний інститут МВС України

Житомирський національний агроекологічний університет

Запорізький національний університет

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України

Інститут держави та права ім. В. М. Корецького НАН України

Інститут продовольчих ресурсів НААН

Київський національний торговельно-економічний університет

Київський кооперативний інститут бізнесу і права

Київський національний торговельно-економічний університет

Київський національний університет будівництва і архітектури

Київський національний університет ім. Тараса Шевченка

Київський національний університет культури і мистецтв
Київський національний університет технологій та дизайну
Коледж транспорту та комп'ютерних технологій ЧНТУ
Кременчуцький національний університет ім. Михайла Остроградського
Львівський державний університет внутрішніх справ
Львівський інститут економіки і туризму
Львівський національний університет ім. Івана Франка
Миколаївський національний аграрний університет
Міжнародний університет бізнесу і права
Національна академія державного управління при Президентові України
Національний університет «Одеська морська академія»
Національний авіаційний університет
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Національний університет «Львівська політехніка»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова
Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого
Ніжинський державний університет ім. Миколи Гоголя
Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова
Одеська національна академія харчових технологій
Одеський державний університет внутрішніх справ
Одеський науково-дослідний інститут судових експертиз
Одеський національний економічний університет
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет ім. академіка Юрія Бугая»
ПВНЗ «Нікопольський економічний університет»
Полесский государственный университет
Полоцкий государственный университет
Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка
Сумгаитский государственный университет
Сумський державний університет
Сумський національний аграрний університет
Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного
Тернопільський національний економічний університет
Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя
Український державний університет залізничного транспорту
Уманський національний університет садівництва
Університет державної фіскальної служби України
Університет митної справи та фінансів
УО «Могилевский государственный университет продовольствия»
Учреждение образования «Барановичский государственный университет»
Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця
Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна
Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова

**Хмельницький університет управління та права ім. Леоніда Юзькова
Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича
Чернігівський національний технологічний університет
Чорноморський національний університет ім. Петра Могили**

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань економіки, фінансів, обліку та права.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: економічної теорії та історії економічної думки; світового господарства і міжнародних економічних відносин; економіки та управління національною економікою; економіки та управління підприємствами; продовольчої безпеки та екологічної політики в сучасному світі; економіки сільського господарства і АПК; екологічної економіки і сталого розвитку; економіки торгівлі та послуг; економіки промисловості; підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; розвитку продуктивних сил і регіональної економіки; інновацій та інвестиційної діяльності; демографії, економіки праці, соціальної економіки і політики; туризму та готельно-ресторанної справи; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; фінансів, банківської справи, страхування; математичних методів, моделей та інформаційних технологій в економіці; маркетингу; менеджменту; логістики та транспорту; публічного управління та адміністрування; правового забезпечення державного управління та місцевого самоврядування; історії та теорії держави та права, філософії права; конституційного права, муніципального права, міжнародного публічного права; цивільного права та процесу, сімейного права, житлового права, міжнародного приватного права; господарського права та процесу; екологічного, земельного та аграрного права; адміністративного права та процесу, фінансового права, інформаційного права; кримінального права, кримінально-виконавчого права, кримінології, кримінального процесу, криміналістики; міжнародного публічного права та міжнародного приватного права.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

**ЦЕНТР
ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

© Автори тез, 2019

© Центр фінансово-економічних наукових досліджень, 2019

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 23. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ SECTION 23. ENTREPRENEURSHIP, TRADE AND EXCHANGE ACTIVITIES	8
<i>Гузенко Д. В.</i> СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	8
<i>Мамонов К. А., Троян В. І.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ПІДХОДУ ІНТЕГРАЛЬНОЇ ОЦІНКИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ БРЕНДУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	10
<i>Стасіневич С. А.</i> ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ БІРЖОВОГО РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ УКРАЇНИ	11
<i>Chornomord Y. Y.</i> PLACE OF THE LONDON METAL EXCHANGE IN THE WORLD ECONOMY	13
СЕКЦІЯ 24. МЕНЕДЖМЕНТ SECTION 24. MANAGEMENT	15
<i>Будуryan Т. А., Филлипова Т. В.</i> СИСТЕМЫ КЛЮЧЕВЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЕКТОВ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ	15
<i>Ващук О. В., Мороз О. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	16
<i>Volkova O.</i> IMPACT OF JOB SATISFACTION ON ORGANIZATIONAL PERFORMANCE	18
<i>Марущак С. М., Петров В. О.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....	20
<i>Марущак С. М., Халус В. Р.</i> МІСЦЕ РИЗИКУ В ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	22
<i>Яковенко О. І., Величко І. І.</i> ОБґРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	24
СЕКЦІЯ 25. ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА ТА ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ SECTION 25. FOOD SAFETY AND ECOLOGICAL POLICY IN THE MODERN WORLD.....	27
<i>Власенко І. Г.</i> БІОЛОГІЧНА БЕЗПЕЧНІСТЬ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	27

<i>Дубовская В. А., Котковец А. И.</i> ВЛИЯНИЕ СТРОИТЕЛЬСТВА И СТРОИТЕЛЬНЫХ ОТХОДОВ НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ	28
СЕКЦІЯ 26. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО SECTION 26. CONSTITUTIONAL LAW, MUNICIPAL LAW, PUBLIC INTERNATIONAL LAW	31
<i>Береговцова Д. С.</i> ПРАВО НА ПРИЖИЗНЕННОЕ ВЫРАЖЕНИЕ НЕСОГЛАСИЯ НА ЗАБОР ОРГАНОВ ДЛЯ ТРАНСПЛАНТАЦИИ ПОСЛЕ СМЕРТИ: ОСОБЕННОСТИ ЗАКОНОДАТЕЛЬНОГО ЗАКРЕПЛЕНИЯ В БЕЛАРУСИ	31
<i>Maksurov A. A.</i> KOORDINACE BOJA PROTI NELEGÁLNÍMU ŠÍŘENÍ DROGŮ V ČESKÉ REPUBLICE.....	32
<i>Матковський Б. А., Матковська І. Д., Чорнобрива О. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРЕДСТВНИЦЬКИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ЖІНОК У ВЕРХОВНІЙ РАДІ	34
<i>Пеньковська С. М.</i> ПРЕДМЕТ ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНОГО РЕФЕРЕНДУМУ: ДОСВІД ДЕРЖАВ БАЛТІЇ	36
СЕКЦІЯ 27. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ SECTION 27. ECONOMIC THEORY AND HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT	39
<i>Дмитренко О. В., Іващенко П. О.</i> ПАРАДОКСИ НАНОЕКОНОМІКИ	39
<i>Тарасенко А. О.</i> КЛАСИЧНА ШКОЛА ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ	40
СЕКЦІЯ 28. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, ФІНАНСОВЕ ПРАВО, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО SECTION 28. ADMINISTRATIVE LAW AND PROCESS, FINANCIAL LAW, INFORMATION LAW	42
<i>Франчук Т. А.</i> ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ ДЕРЖАВНЮ ПРИКОРДОННОЮ СЛУЖБОЮ УКРАЇНИ	42
<i>Циганкова А. С.</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ ПРАВ	44
СЕКЦІЯ 29. ЕКОЛОГІЧНЕ, ЗЕМЕЛЬНЕ ТА АГРАРНЕ ПРАВО SECTION 29. ENVIRONMENTAL, LAND AND AGRARIAN LAW	46
<i>Гончаров В. В., Сухоруков Ю. Г.</i> ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ.....	46

<i>Горкавенко А. П.</i> АДМІНІСТРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ	48
СЕКЦІЯ 30. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО, КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО, КРИМІНОЛОГІЯ, КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС, КРИМІНАЛІСТИКА SECTION 30. CRIMINAL LAW, CRIMINAL EXECUTIVE LAW, CRIMINOLOGY, CRIMINAL PROCEDURE, CRIMINALISTICS	50
<i>Кобиляцька Ю. Д.</i> ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО: СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ	50
<i>Кобиляцька Ю. Д.</i> ЗАХОДИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ	52
<i>Кравцова Л. Ю.</i> ОКРЕМІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ІНШОЇ ОСОБИ ПРАВА ЧИ ЗАКОННІ ІНТЕРЕСИ ЯКОЇ ОБМЕЖУЮТЬСЯ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ПРИ ТИМЧАСОВОМУ ДОСТУПІ ДО РЕЧЕЙ ТА ДОКУМЕНТІВ	54
<i>Маринич Ю. В.</i> ПРОЦЕС СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ТИМЧАСОВОГО ДОСТУПУ ДО РЕЧЕЙ ТА ДОКУМЕНТІВ	56
<i>Ткаченко П. І.</i> ПЕНІТЕНЦІАРНА ЗЛОЧИННІСТЬ	58

Проте така ситуації має бути спланованою або допущеною рішенням менеджменту підприємства як така, що має невисоку ймовірність або не призводить до значних збитків; – безперервність, в основі виконання якого лежить постійний характер дії системи економічної безпеки; плановість, що сприяє логічному впорядкуванню зусиль і обов’язків всіма учасниками процесу; координація. Даний принцип передбачає також встановлення тісних ділових контактів та узгодження дій із зовнішніми організаціями.

Ефективна СЕБП є стратегічно важливою передумовою функціонування і розвитку підприємства в умовах нестабільності.

Список літератури

1. Комаринець С. О. Аналізування нестабільності зовнішнього економічного середовища. *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. № 8. С. 40 – 44.
2. Запужляк І. Б. Розвиток підприємства та нестабільність середовища: взаємозв’язок та взаємозалежність. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. Вип. 13. Част. 1. С. 87 – 89.
3. Данкевич А. Є., Ткачук Г. Ю. Теоретична сутність ризиків, небезпек та загроз у контексті забезпечення економічної безпеки підприємства. *Економічний вісник університету*. 2018. Вип. 38. С. 118 – 125.
4. Єфімова Г. В., Марущак С. М. Визначення категорій «економічна безпека підприємства» і «безпечний розвиток підприємства». *Бізнес Інформ*. 2013. № 11. С. 8 – 13.
5. Олешко Т. І., Пазюра Я. В. Формування системи забезпечення економічної безпеки на підприємстві. *Науковий вісник ДДМА*. 2017. № 3. С. 127 – 132.
6. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. / уклад. М. І. Небава, Ю. В. Міронова. Вінниця : ВНТУ, 2017. 73 с.

УДК 330.11

Марущак С. М.

к. е. н., доцент кафедри економічної політики та безпеки,
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова,

Халус В. Р.

здобувач ступеня магістра,
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

МІСЦЕ РИЗИКУ В ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

На думку переважної більшості дослідників, підвищення рівня економічної безпеки підприємства є необхідною умовою для його успішного розвитку. Результати діяльності всіх підприємств залежать від великої кількості різних чинників, які в першу чергу варто класифікувати як внутрішні та зовнішні. Динаміка внутрішніх чинників більшою мірою залежить від управлінських рішень менеджменту підприємства, зовнішніх – від динаміки пояснюючих їх чинників. Безпека – це такий стан складної системи, коли дія зовнішніх і внутрішніх чинників не призводить до її погіршення або до неможливості її функціонування і розвитку [1]. Підприємство як відкрита система зазнає впливу зовнішнього середовища, що відповідає зовнішнім чинникам економічної безпеки. Усередині системи також можуть виникати протиріччя – суть впливу внутрішніх чинників на її стан. Якщо вплив того чи іншого чинника не приводить до погіршення стану системи, то це відповідає визначенню її стану – «безпека». В іншому випадку – «небезпека».

У сучасних українських словниках протилежні одне одному поняття «безпека» і «небезпека» визначаються таким чином: безпека – відсутність небезпеки, збереженість, надійність, коли комусь або чомусь ніщо не загрожує, не викликає занепокоєння; небезпека – можливість неприємностей, якогось лиха, нещастя, шкоди; стан, коли комусь щось загрожує» [2, с. 173, с. 351; 3, с. 642]. Отже, безпека – це поняття, яке в психології

окремої особи дає відчуття спокою, захищеності, та дозволяє не хвилюватися, не відволікатися на очікування негативних подій, не резервувати ресурси на боротьбу з можливими загрозами чи їх наслідками, які втілює в собі небезпека, і всю увагу та сили спрямовувати на створення нового. Для підприємства економічна безпека не є благом даним, над її створенням потрібно працювати. Це ситуація, коли знаєш, як ухилитися від загрози чи зменшити її наслідки, що означає діяльність, реалізацію захисних заходів, чому передують усвідомлення об'єктивного існування загроз та небезпек, їх виявлення, підготовка захисних заходів.

В ході дослідження ми неодмінно оперуємо таким поняттям, як «загроза».

Звернемося за тлумаченням до офіційного джерела. В Законі «Про національну безпеку України» загрози національній безпеці України визначаються як явища, тенденції і чинники, що унеможливають чи ускладнюють або можуть унеможливити чи ускладнити реалізацію національних інтересів та збереження національних цінностей України, а національна безпека України – це захищеність національних інтересів України від реальних та потенційних загроз [4]. На нашу думку, можна провести певну аналогію і визначити загрози діяльності підприємства як явища, тенденції і чинники, що унеможливають чи ускладнюють або можуть унеможливити чи ускладнити реалізацію інтересів підприємства як суб'єкта господарювання, а економічну безпеку підприємства як захищеність його інтересів. При цьому безпеку варто розуміти як такі умови функціонування підприємства, коли ніщо (переважно) не викликає занепокоєння, в яких можна не відволікатися на очікування негативних результатів (наслідків), а небезпека втілює протилежне.

Реальні загрози (явища, тенденції і чинники) – це загрози, які вже існують в об'єктивній дійсності. Ймовірність їх існування рівна 1. Потенційні загрози – загрози, які можуть виявитися за певних умов. Наразі таких загроз не існує в об'єктивній дійсності, але існує певна, менша 1, ймовірність їх виникнення.

Економічна діяльність завжди пов'язана з вибором і прийняттям рішень щодо поведінки, дій (у т.ч. бездіяльності) за умов неповної інформації, тобто невизначеності. Невизначеність є першопричиною ризику. Економічний ризик – це невід'ємна складова економічної діяльності, пов'язана з подоланням невизначеності в ситуації невідкладного вибору, в процесі якого можна оцінити ймовірність досягнення бажаного (небажаного) результату [5, с. 22].

Під ризиком розуміють можливість відхилення фактичного результату від запланованого, а ризикованість – це умова, яка може створити або збільшити (зменшити) можливість небажаного результату. Наразі в теорії ризику виокремлюють два типи ризиків: ризик-негатив та ризик-позитив. Першого потрібно уникати, а на другий – виважено погоджуватися, оскільки він є носієм потенційного позитивного результату.

На нашу думку, варто погодитись з тим, що ризикові рішення (такими є всі рішення, проте різною мірою) формують умови для виникнення загроз [6], тобто є джерелом небезпеки. Причому, ризики – це усвідомлена можливість небезпеки, а ризикувати – означає свідомо наражатись на можливу небезпеку, сподіваючись на успіх [7, с. 621]. Але ризик – це лише можливість небезпеки. Можливість – це передумова виникнення явища, що може здійснитися (стати дійсністю), а може й не здійснитися. Можливість і дійсність – це два ступеня розвитку явища, його руху від причини до наслідку, виявлення необхідного і випадкового. Аналогічно ми розглядаємо реальні і потенційні загрози. Потенційні загрози можуть стати реальними, але можуть і не стати такими. Ризики також можуть привести до негативних наслідків, але можуть і не призвести до таких. Тому всі ризики – це потенційні

загрози діяльності підприємства. А відтак управління ними, що передбачає зниження їх рівня, зменшуватиме число потенційних загроз, тобто сприятиме забезпеченню його економічної безпеки.

Список літератури

1. Заплатинский В. М. Терминология науки о безопасности. *Zbornik prispevkov z medzinarodnej vedeckej konferencie «Bezpečnostna veda a bezpečnostne vzdelanie»*. Liptovsky Mikulas : AOS v Liptovskom Mikulasi, 2006. С. 12.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К. : Ірпінь, ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.
3. Кусайкіна Н. Д., Цибульник Ю. С. Сучасний тлумачний словник української мови. К. : Видавничий Дім «Школа», 2009. 832 с.
4. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018р. № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 31. Ст. 241.
5. Марущак С.М., Єфімова Г.В., Пашенко О. В. Оцінка та управління підприємницькими ризиками : навч. посіб. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. 296 с.
6. Селюченко Н.С., Климаш В.М. Ризики та загрози підприємства: підходи до трактування та уточнення їхньої суті. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2011. № 720 : *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. С. 234–239.
7. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. К. : Наукова думка, 1970 – 1980. Т.3. 1972. 744 с.

УДК 378+005.921

Яковенко О. І.

доцент кафедри управління
підприємницькою та туристичною діяльністю,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет,

Величко І. І.

магістрантка кафедри управління
підприємницькою та туристичною діяльністю,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет

ОБґРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Сучасні умови функціонування національної економіки нашої країни вимагають від закладів освіти особливу роль приділити якісній підготовки фахівців різних спеціальностей, які будуть конкурентоспроможними на ринку праці та зможуть задовольнити потреби у робочій силі пріоритетних напрямів розвитку держави та світового господарства. Слід наголосити, що забезпечити якісну підготовку фахівця може лише заклад освіти, що має високий рівень конкурентоспроможності як на вітчизняному так і міжнародному ринку освітніх послуг. У свою чергу провідним інструментом забезпечення конкурентоздатності закладу освіти є розробка та впровадження стратегії розвитку освітнього закладу в цілому, та його функціональних підрозділів зокрема.

Узагальнюючи думки науковців можна сказати, що під стратегією розуміють довгостроковий напрям (лінію) розвитку закладу освіти, що має забезпечити досягнення місії та реалізації системи цілей організації. Теоретичний аналіз наукових джерел дозволив виділити певні ролі стратегії розвитку функціональних підрозділів закладу освіти [1; 2; 3], що зумовлюють необхідність її розробки та впровадження (див. рис. 1):